

La cigala i la formiga

La cigala va cantar
tot l'estiu sense parar,
però en arribar l'hivern,
quin infern!

Sense el més petit trosset
de mosca ni de cuquet,
aviat la fam l'obliga
a trucar a ca la formiga
i a demanar-li menjar
per poder-se sustentar.

«Us juro que us pagaré,
i amb interessos», digué,
«tot el que em vulgueu deixar
quan el bon temps tornarà.»

La formiga, molt senyora,
mai no ha estat gens prestadora.
Sense atabalar-se gaire,
preguntà a la pidolaire:

«Puc saber, i no em mentiu,
el que fèieu a l'estiu?»
«Tant de dia com de nit,
cantava cançons, sabeu?»
«Ah, cantàveu amb delit?
Molt bé. Doncs ara balleu!»

La llebre i la tortuga

Si no surts a temps, córrer de res no et servirà.
La llebre i la tortuga prou que ho van demostrar.

«Fem una cursa! Estic ben convençuda
que sense cap ajuda
arribo abans que tu», diu la tortuga.
Respon la llebre: «Competir amb mi, tu, tan feixuga?
Que t'has begut l'enteniment?»

Potser tens febre i et cal algun medicament?»
«Potser sí, però no em penso pas fer enrere!
Segur que arribaré jo la primera.»

Es va marcar la meta, un jutge van triar,
i la cursa va començar
enmig d'un gran renou.
La llebre en tenia ben bé prou
amb quatre o cinc gambades
ben donades,
com les que fa quan fuig del gos del caçador
i aviat perd de vista el llebrer més corredor.

El temps, doncs, li sobrava, i es posà
a menjar herba, a jeure i a descansar.
Mentrestant, la tortuga anava fent
amb el seu pas tan lent
com el d'un senador.
Tranquil·la i sense por,
la llebre menysprea una fàcil victòria
que li donarà ben poca glòria
i va pensant en altres coses. Però, per fi,
en veure la tortuga a punt d'atènyer el seu destí,
va sortir com un llamp. Ai! Va ser en va:
la tortuga fou la primera a arribar.
«Doncs de què t'ha servit», digué el queloni,
«tenir la rapidesa d'un dimoni?
I què hauria passat, t'ho pregunto de debò,
si haguessis dut la casa a sobre com faig jo?»

La rata de ciutat i la rata de camp

Una rata de ciutat
que vivia tota sola
ja fa temps va convidar
una rata camperola
a fer un àpat refinat.

Sobre una catifa persa,
i enmig d'amable conversa,
van parar taula, amb dos plats,
dos gots i coberts daurats,
i s'esmolaren les dents
amb uns entrants succulents.

Però, de sobte, uns sorolls
molt a prop es van sentir
i els rosegadors, com folls,
s'afanyaren a fugir.

Falsa alarma! El brogit cessa.
Diu la rata de ciutat:
«Vinga, va, tornem de pressa,
abans no es refredi el plat.»

Respongué la vilatana:
«A mi m'ha passat la gana!
Veniu vós demà al meu cau,
no és luxós, però hi ha pau.
Soc de poble, no pas toixa:
allà menjo sense angoixa
i ningú no em ve a interrompre.
Passi-ho bé! No vull plaers
que la por pugui corrompre.»

El corb i la guineu

Enfilat en una branca, mestre corb
al bec, ben agafat, duia un formatge.
Una guineu, atreta per l'olor,
va dir, si fa no fa, en el seu llenguatge:

«Bon dia, mestre corb, quin goig que feu!
Sens dubte, sou l'ocell més bell que mai he vist.
Jo no menteixo mai ni solc fer bromes,
i us asseguro que, si la vostra veu
es pot comparar amb les vostres plomes,
sou el fènix dels animals d'arreu.»

El corb, en sentir això, inflat d'orgull,
tingué el sobtat antull
de mostrar a la guineu
la seva melodiosa i dolça veu.
Així doncs, obre el bec... i adeu-siau!,
el formatge cau.
L'agafa la guineu i diu: «Bon senyor,
sapigüeu que tot adulator
viu a l'esquena del llagotejat.
Un formatge a canvi d'aquesta lliçó
no crec pas que sigui un preu gens elevat.»

Confús i avergonyit, el corb jurà,
però un pèl tard, que mai no el tornarien a enganyar.

El roure i la canya

El roure un bon dia a la canya digué:
«Que n'ets de feble, amiga,
un ocell al teu damunt et fa fer figa.
La més lleugera airina sap
fer-te acotar el cap,
mentre la meva testa
atura els raigs del sol i desafia la tempesta.
El que per a tu és un cicló per a mi és brisa dolça
que m'acarona com la molsa.
Si almenys nasquessis al recer del meu fullatge,
podria protegir-te de l'oratge,
però acostumes a néixer no aquí ni en una balma,
sinó allà on el vent enceta el seu humit reialme.
Em sembla tot plegat bastant injust.»

«La vostra compassió», respon l'arbust,
«té bones intencions. Però el vent, per a mi,
mai no serà un botxí:
jo em vinclo, mai no em trenco. I si vós
fins ara heu resistit del vent furiós
els embats més terribles sense acotar el cap,
jo nō em refiaría gaire, mai se sap...»
Tot d'una, des del nord
arriba un vent molt fort,
el més terrorífic huracà
que pugueu mai imaginar.
Resisteix l'arbre, s'inclina la canya.
El vent bufa amb més força, i té prou manya,
per a la fi arrencar, malgrat el seu esforç,
aquell qui amb la testa el cel acarona
i tocava amb els peus el reialme dels morts.

La guineu i els raïms

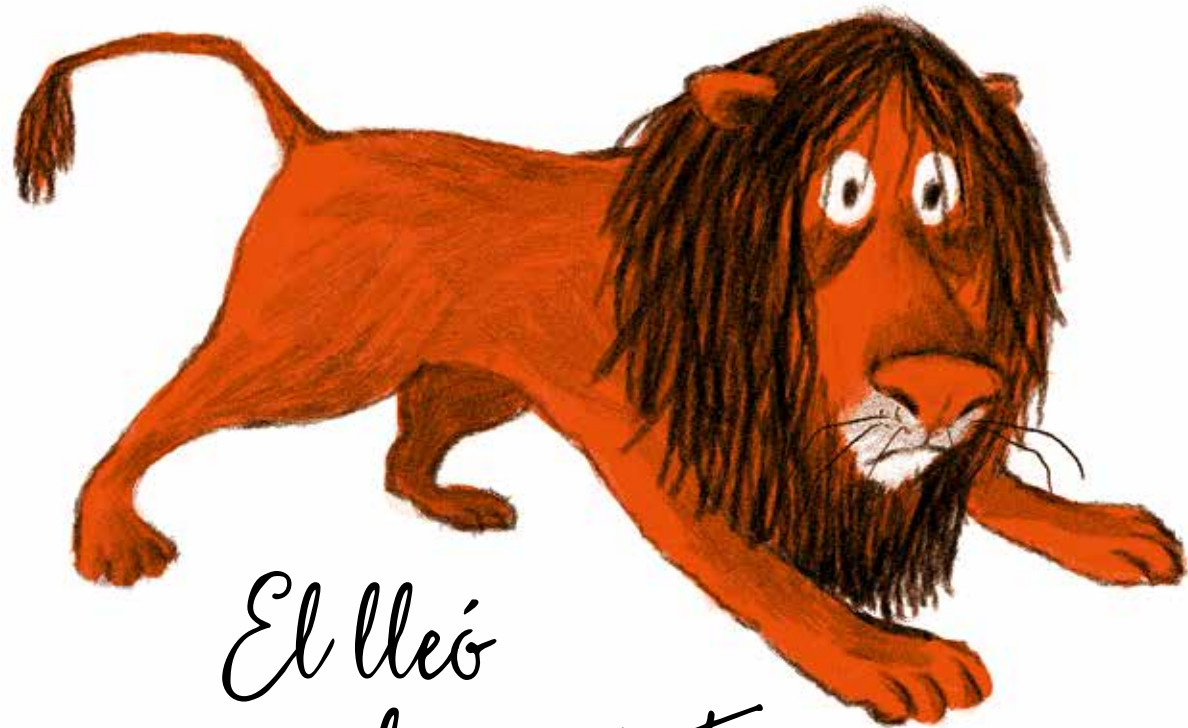
Un dia, una guineu, afamada i mig morta
veié dalt d'un parral uns raïms ben madurs,
uns raïms vermellors, de pell forta.
Les seves dents n'haurien fet bon ús,
però eren massa amunt i no els podia atènyer.
«Són massa verds», va dir, «i bons
només per a gentola d'espardenya!»
I sense mirar enrere va allunyar-se.
No és millor actuar així que no queixar-se?

La granota que volia fer-se tan grossa com un bou

Una granota veié un bou
que va semblar-li de molt bona talla,
i ella, que no era més grossa que un ou,
envejosa, s'infla i s'infla, i molt treballa
per ser l'igual de l'animal,
tot dient a altres granotes del bassal:
«Germanes, soc com ell?» «No pas encara.»
«Ara potser?» «Ni de bon tros!» «I ara?»
I tant i tant la granota s'inflà
que al final va reventar.

El món és ple de semblants personatges:
tot burgès aspira a semblar un gran senyor,
tot petit príncep vol un ambaixador,
tot marqueset desitja tenir patges.

El lleó i el mosquit

«Ves-te'n, trist insecte, excrement de la terra!»
Parlava així el lleó a un mosquit esquifit.
L'altre li va declarar la guerra:
«Et penses que m'espanta el teu rugit?
Per més que siguis rei,
no em sotmetré a la teva llei.
Si a un bou, que és molt més fort que no pas tu,
el faig anar de bòlit, ja veuràs! De segur
que no saps pas el que t'espera.
Et donaré una lliçó a la meua manera.»

Dit això, el mosquit carrega,
ara s'avança, ara es replega,
i es llança contra el coll del gran felí

i el pica sens parar, i el fa patir
tant que creu parar boig, s'esvera i brama,
però res no atura aquell insecte infame.
Veient que el seu senyor treu foc pels queixals,
espantats i tremolant, els altres animals
fugen, s'amaguen tot corrent,
i és un mosquit
petit, petit,
la causa d'aquest esverament.
Aquest ínfim insecte per tot arreu ataca:
ara al llom, ara al morro. La seva ira no aplaca
i fins i tot, molt viu,
se li gosa ficar dins un nariu.
Llavors la ràbia arriba al seu punt culminant
i el mosquit riu i riu, tot comprovant
que l'enfollit lleó tot sol s'està nafrant
amb les dents i les urpes que es clava dins la carn
mentre ell l'esquiva i en fa escarn.
Amb la cua colpeja l'aire, però no troba res,
i a la fi no pot més i cau vençut i estès.

L'insecte trompeteja un himne de victòria
i pels voltants va proclamant la seva glòria,
però tot fent camí rep la cruel besada
d'una teranyina inesperada
i, tot seguit, l'aranya
a devorar-la s'afanya.

Què ens pot això ensenyar?
Primer: mai no has de menysprear
un enemic menut,
l'excés de confiança et pot portar al taüt.
Segon: qui ha fugit d'un gran perill
pot caure destrossat per l'escull més senzill.